

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200141
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2023:8423200141.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D., E. XXX/XX, toho času F., A. XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa matky mal. A. G. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D., E. XXX/XX, toho času F., A. XX, otca neurčeného, za účasti zákonných zástupcov mal. matky – matky G. B., B. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D., E. XXX/XX, toho času F., A. XX, a H. B., B. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom obec F., o návrhu maloletej matky staršej ako 16 rokov na priznanie rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu a ustanovenie poručníka mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. P r i z n á v a maloletej matke A. G. B., nar. XX. XX. XXXX, rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloleťmu A. B., nar. XX. XX. XXXX, a to odo dňa narodenia maloleťmu dieťaťa do budúca.

II. Ustanovuje maloleťmu A. B. poručníčku v osobe starej matky A. B., nar. XX. XX. XXXX.

III. Poručníčka mal. dieťaťa je povinná zabezpečovať výchovu maloleťmu dieťaťa, je povinná maloleťmu dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Poručníčka maloleťmu dieťaťa je povinná predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloleťmu dieťaťa a správy o maloleťmu dieťati v každom kalendárnom roku k 30. 06. a k 31. 12. príslušného kalendárneho roka.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Maloletá matka A. G. B. podala 25. 01. 2023 na tunajší súd návrh na priznanie rodičovských práv a povinností maloletej matke staršej ako 16 rokov. Podaný návrh maloletá matka odôvodnila tým, že dňa 23. 10. 2022 sa jej narodil syn, o ktorého sa chce starať a vychovávať ho, a ktorého otec v rodnom liste nie je zapísaný.

2. Uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/13/2023 - 5 zo dňa 10. 02. 2023 bol maloleťmu A. B., nar. XX. XX. XXXX ustanovený procesný opatrovník Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, na zastupovanie v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/13/2023.

3. Opatrovník mal. dieťaťa vo svojom vyjadrení uviedol, že maloletá matka má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin mal. dieťaťa a zabezpečuje mu riadnu starostlivosť.

4. Na nariadené pojednávanie sa dostavila navrhovateľka - maloletá matka, matka maloletej navrhovateľky a kolízna opatrovníčka. Nedostavil sa otec mal. navrhovateľky, ktorého súčasný pobyt

súdu nie je známy a ktorému bol návrh spolu s prílohami a predvolaním doručený zverejnením oznámenia na úradnej tabuli obce F., kde má evidovaný trvalý pobyt, teda sa jedná o bezdomovca.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom maloletej navrhovateľky, výsluchom matky maloletej navrhovateľky, výsluchom kolíznej opatrovníčky a oboznámením sa s obsahom spisu, a to návrhom, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia rodinného prostredia zo 07. 03. 2023, oznámením obce F. z 10. 03. 2023, správou mesta Kežmarok o povesti mal. navrhovateľky z 24. 02. 2023, správou RPPS z 13. 03. 2023, správou ošetrojúcej lekárskej zdravotnom stave mal. dieťaťa a odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR.

6. Maloletá matka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu. Chce mať syna vo vlastnej opatere. Všetku starostlivosť o maloletého zabezpečuje ona za pomoci svojej mamy. Maloletý je zdravý, dodržiava všetky povinné prehliadky u pediatra. Ďalej uviedla, že ešte študuje na základnej škole, má uznaný individuálny študijný plán a plánuje v štúdiu pokračovať. Chcela by študovať manikúru-pedikúru a opatrovateľstvo. Toho času nemá žiaden príjem. Všetky jej výdavky a výdavky mal. hradí jej mama. Žijú v spoločnej domácnosti s dvoma súrodencami. So svojím otcom nie je v kontakte. Otec dieťaťa nie je uvedený v rodnom liste.

7. Matka maloletej navrhovateľky vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že súhlasí s podaným návrhom. Dcéra s ňou žije v spoločnej domácnosti. Dcéra sa vie o dieťa riadne postarať a ona jej so starostlivosťou pomáha. Ďalej uviedla, že je nezamestnaná, poberá opatrovateľský príspevok na mladšiu dcéru. Je neustále doma a vie dcéru v starostlivosti o dieťa pomôcť. V súčasnosti hradí všetky náklady svojej dcéry a vnuka ona, dcéra zatiaľ nemá žiaden príjem. Súhlasí s tým, aby som bola ustanovená za poručníčku mal. dieťaťa. Svoju dcéru podporí, chce, aby v štúdiu pokračovala a bude jej nápomocnou. Matka maloletej navrhovateľky má ešte staršieho syna, ktorý jej občas pomáha.

8. Kolízna opatrovníčka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že súhlasia, aby boli mal. matke priznané rodičovské práva. V domácnosti mal. navrhovateľky sú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa. Pediatier mal. dieťaťa sa vyjadril, že matka s dieťaťom absolvuje riadne všetky preventívne prehliadky. Matka mal. navrhovateľky pomáha so starostlivosťou o dieťa, preto navrhli, aby ju súd ustanovil za poručníka mal. dieťaťa.

9. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok z prešetrenia rodinného prostredia zo dňa 07. 03. 2023 vyplýva, že maloletá matka spolu s mal. synom A., so svojou sestrou I., bratom J., jej matkou G. B. a jej druhom žije v murovanom rodinnom dome v Kežmarku. Rodinný dom majú v podnájme od 12/2022, zmluvu na jeden rok s možnosťou predĺženia. Dom pozostáva z dvoch priestraných izieb, obývačky spojenej s kuchyňou, kúpeľne a sanitárneho zariadenia. Jednu izbu využíva matka s maloletým dieťaťom, majú k dispozícii manželskú posteľ, skrine na odkladanie šatstva, písací stôl, postieľku, piecku na tuhé palivo, hračky. Druhú izbu využíva stará matka mal. A. so svojim druhom a dcérou I., izba je vybavená základným nábytkom. V obývačke na rozkladacom gauči spí dospelý syn J.. Kuchyňa je vybavená menšou kuchynskou linkou, jedálenským stolom so stoličkami a krbom. V domácnosti je zavedená elektrina, voda, vykurovanie tuhým palivom. Stará matka G. B. je poberateľkou opatrovateľského príspevku v sume 625 eur a prídavkov na mal. deti v sume 120 eur. Finančne jej pomáha jej druh K. J., ktorý pracuje vo L. ako železiar, jeho mesačný príjem v čistom je do 700 eur. Pravidelné mesačné výdavky rodiny sú nasledovné: nájom za rod. dom plus energie v sume 540 eur, TV 15 eur, cestovné 20 eur, bežné výdavky s chodom domácnosti. Matka maloletého A. navštevuje 7. ročník Spojenej školy sv. A. A. F. v L. M. N., toho času dištančne. So starostlivosťou o mal. A. a finančne maloletej matke pomáha matka, s ktorou žije v jednej domácnosti. Maloletý A. navštevuje A. O., ktorá vo svojej správe uviedla, že maloletý je dobre hygienicky zabezpečený, telesný a duševný vývoj je správny. Matka si riadne plní povinnosti v zdravotnej starostlivosti o chlapca, rešpektuje pokyny lekára a dodržiavajú liečebný a preventívny režim. Zúčastňujú sa odporúčaných odborných vyšetrení. Maloletý je objednaný na odborné vyšetrenia – genetika v Košiciach, kardiologické vyšetrenie a ortopedické vyšetrenie. Otec mal. A. nie je uvedený v rodnom liste. V súčasnosti má maloletá matka vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin mal. dieťaťa, ktorému zabezpečuje spolu so svojou matkou (starou matkou dieťaťa) všestrannú starostlivosť. Za poručníka pre mal. dieťa navrhli ustanoviť G. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D., E. XXX/XX, t. č. A. XX, F..

10. Zo správy mesta Kežmarok o povesti maloletej matky, ktorá bola súdu doručená 15. 03. 2023 vyplýva, že 23. 02. 2023 bola vykonaná návšteva za účelom zistenia povesti mal. matky A. G., ale domácnosť bola uzamknutá. V rámci šetrenia bolo zanechané v schránke predvolanie, na ktoré reagovala p. G. B. a spolu so svojou dcérou sa dostavili na Mestský úrad, oddelenie sociálnych vecí v Kežmarku. Mal. A. G. B. žije toho času na adrese A. XX, XXX XX F. spolu so svojim dieťaťom A. B., menovaná má vedený trvalý pobyt spolu so svojim dieťaťom na adrese C. D., E. XXX/XX. Mal. A. G. je momentálne doma, stará sa o svoje dieťa. V domácnosti sa zdržiava aj matka mal. A. G. B. – p. G. B. a jej deti: I. B., nar. XX. XX. XXXX, J. B., nar. XX. XX. XXXX, a priateľ G. B. – p. K. J., ktorý rodine údajne finančne vypomáha. G. B. poberá peňažný príspevok na opatrovanie na mal. I., podľa uvedenia slov A. G. B. zdravotný stav jej dieťaťa je v poriadku, opatera je zabezpečená, ďalšie skutočnosti im nie sú známe.

11. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok – Referát poradensko-psychologických služieb, zo dňa 13. 03. 2023 vyplýva, že bola s maloletou navrhovateľkou a jej matkou vykonaná konzultácia, ktorá bola zameraná na zmapovanie postojov maloletej k fungovaniu rodinného systému, výchove detí, zaisteniu bezpečného rodinného prostredia pre aktívny vývin dieťaťa. Maloletá A. býva toho času so svojou primárnou rodinou. Mal. A. G. postupne nadobudla aj vďaka podpore matky základné zručnosti v starostlivosti o dieťa. Na základe rozhovoru s klientkami, je predpoklad, že si primárna rodina vzájomne pomáha a podporuje sa, vďaka čomu sú schopní vytvárať pre dieťa bezpečné prostredie pre jeho vývin. Maloletá je vďačná, že i škola jej v tejto situácii vyšla v ústrety, pretože má ciele do budúcnosti, čo sa týka jej uplatnenia. Otec dieťaťa je neznámy. Na základe konzultácie je predpoklad, že mal. A. G. disponuje zdrojmi na zvládnutie tejto životnej situácie.

12. Podľa § 29ods. 1 Zákona o rodine, súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloletému rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

14. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

Podľa § 58 ods. 2 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

Podľa § 58 ods. 5 Zákona o rodine, za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

Podľa § 58 ods. 6 Zákona o rodine, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

Podľa § 58 ods. 7 Zákona o rodine, medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že mal. dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu maloletej matky, pričom otec mal. dieťaťa nie je zapísaný v rodnom liste. Maloletá matka zabezpečuje riadnu starostlivosť o svoje dieťa a s touto starostlivosťou jej pomáha jej matka. Maloletá matka žije v domácnosti spolu s mal. synom A., so svojou sestrou I., bratom J., matkou G. B. a jej druhom. V súčasnosti má maloletá matka vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin mal. dieťaťa, ktorému zabezpečuje spolu so svojou matkou (starou matkou maloletého dieťaťa) všestrannú starostlivosť. Maloletá matka preukázala splnenie podmienok a predpokladov pre riadnu starostlivosť o mal. dieťa aj v budúcnosti, zároveň výkon tohto práva je v záujme mal. dieťaťa a preto súd podanému návrhu vyhovel a priznal rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o dieťa maloletej matke do budúcnosti. Vzhľadom k tomu, že matka maloletého je maloletá, nemá plnú spôsobilosť na právne úkony, nemôže maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, preto súd maloletému A. ustanovil za poručníka starú matku G. B., ktorá s ustanovením za poručníka súhlasila. Poručníčka G. B. je povinná zabezpečovať výchovu maloletého A., zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Zároveň je povinná dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje. Na rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa sa vyžaduje schválenie súdu. Poručníčka maloletého dieťaťa je povinná predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťaťi v každom kalendárnom roku k 30. 06. a k 31. 12. príslušného kalendárneho roka.

16. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP ods. 1, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci ani neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.